

Kopieerblad: Observatielijst voor de situatie

Wanneer het gedrag van een kind opvalt, is het handig om dit gedrag duidelijk in kaart te brengen. Bijvoorbeeld door regelmatig en systematisch te observeren met behulp van een ontwikkelingsvolgmodel. Hiermee is goed te bepalen of het gedrag van een kind past bij zijn ontwikkelingsfase.

Wanneer dit niet zo is, is het raadzaam om na te gaan hoe dit komt. De aanleiding voor opvallend gedrag kan duidelijk worden door meer gericht te observeren.

Past het gedrag van een kind niet bij zijn ontwikkelingsfase? Probeer er dan achter te komen hoe het komt dat hij zich op een bepaalde manier gedraagt. Kijk niet alleen naar zijn gedrag, maar ook naar de situatie om hem heen. Want alles wat om een kind heen gebeurt, kan invloed hebben op zijn gedrag.

Deze observatielijst kan je hierbij helpen. Zo weet je op welke momenten een kind extra hulp en begeleiding van een volwassene nodig heeft.

Naam kind:

Datum van invullen:

Beschrijf het gedrag dat je opvalt zo nauwkeurig mogelijk.

Probeer te beschrijven wat er gebeurde vóórdat het kind dit gedrag liet zien.

Is het gedrag een reactie op iets wat een ander doet?

- Nee.
- Ja:
  - Op wie is het een reactie?
  - Wat doet die ander?

Is het gedrag een reactie op iets wat een ander zegt?

- Nee.
- Ja:
  - Op wie is het een reactie?

  - Wat zegt de ander?

Laat het kind dit gedrag zien in specifieke situaties?

- Nee, het kind laat dit gedrag in elke situatie zien.
- Ja, namelijk
  - 's ochtends bij binnenkomst in de groep
  - tijdens het samenspelen met andere kinderen
  - aan tafel
  - bij het naar buiten gaan
  - tijdens het buiten spelen
  - bij het terugkomen in de groep
  - voor het slapen gaan
  - na het slapen gaan
  - bij het ophalen
  - anders, namelijk

Kan er thuis iets aan de hand zijn wat invloed heeft op het gedrag van het kind?

- Nee.
- Ja, namelijk
  - het gezin is aan het verhuizen of is pas verhuisd
  - de ouders zijn aan het scheiden of pas gescheiden
  - er is een familielid overleden
  - er is een broertje of zusje geboren
  - één van de ouders is ziek
  - anders, namelijk

Zijn er nog andere dingen die opvallen, als je denkt aan de situatie waarin het kind het gedrag laat zien?

- Nee.
- Ja, namelijk